(Nro. 109.)

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek Nro. 54. 11. Maia 1821.

Wiadomości kraiowe.

Z Wiednia d. 31. Kwietnia. — Jego Cesarska Mość raczył udzielnego Xięcia Heskiego Wilhelma II. zaszczycić Wielkim Krzyżem Królewsko-Węgierskiego orderu S. Szczepana i dla oddania tey ozdoby Jego Królewicowskiey Mości wysłać do Kassel Swego rzeczywistego Podkomorzego, Ferdynanda Hrabiego Waldsteina.

Podług wiadomości z Medyiolanu przybył tamże Jenerał Porucznik Hrabia Bubna na d. 18. Kwietnia, dla wydania niektórych rozporządzeń woyskowych, atoli wyiechał zaraz na d. 20. wieczorem do Alexandryi w towarzystwie Barona Welden Pułkownika ze Sztabu jeneralnego.

Wiadomości zagraniczne.

Wyspa St. Domingo.

Z wyspy S. Domingo d. 1. Marca. — W mieście Cap odkryto wielki spisek, na którego czele byli Xiąże Limonade i Jenerał Negrów Richard. Udało się im uwieść część woyska, a gdy iuż mieli zamiar spisek swoy przyprowadzić do skutku, aby białych i mulatów pozabiiać i zrabować, odkryto spisek i dowodzcy zostali uwięzieni. Odprawdzono ich do Port-au-Prince, gdzie ma zapaść na nich wyrok. Przy odeyściu wiadomości tey z wyspy S. Domingo panowały tamże wielkie obawy i spokoyność nie była ieszcze zupełnie przywrócona. (Podług innych gazet Xiąże ten ma bydź iuż rozstrzelanym.)

Żołnierze po uwięzieniu swoich obu dowodców w samey istocie rabowali, atoli na przedstawienie Jenerała Magny powrócili do porządku. Prezydent Boyer spodziewany był ze swoiem woyskiem w Gonaives.

Królestwo Oboiey Sycylii.

Giornale del Regno delle due Sicilie (Dziennik Królestwa Oboiey Sycylii) z dnia 12. Kwietnia umieścił wyrok Królewski z dnia wspomnionego, zawieraiący: »Ponieważ życzeniem iest Króla zachować położone zaufanie w osobach umieszczonych ku usłudze Kościoła i kraiu, zatem ci tylko, którzy takowego w sposobie niewdzięcznym nadużyli, muszą bydź wyłączonymi. Stosownie więc do tego, mianowane będą cztery Kommissyie śledcze (*Giunte di scrutinio*), upoważnione, rozpoznać postępowanie duchownych świeckich i zakonnych i wszystkich urzędników kraiu iakiego bądź stopnia i rodzaiu. Prezydentem pierwszey z tych Kommissyi maiącey rozpoznać postępowanie duchownych iest Kardynał Arcybiskup Neapolitański D. Luigi Ruffo di Scilla; współczłonkami teyże są: Arcybiskup z Bari, Coppola, Biskup z Potenza, Botticelli, Kanonik D. Antonio Febbraro i Professor Filozofii, D. Giuseppe Capocasale. Druga Kommissyia upoważniona iest nie tylko do rozpoznania czynności osob, które wydawały dzieła drukiem, lub udzielały nauk w szkołach publicznych lub prywatnych, lecz także i zasad przez nich ogłaszanych i nauczanych. Xiąże Cardito iest Prezydentem tey Kommissyi, iemu powierzono także tymczasowie dozór, który miała była Cancellaria nad drukiem nowych dzieł składaiących się więcey iak z dziesięciu arkuszy. Trzecia Kommissyia rozpozna postępowanie urzędników sprawiedliwości iakieykolwiek klassy; Prezydent iey nie iest ieszcze mianowany; D. Vincenzo Marrano, Radca Sądu naywyższego, Członek tey Kommissyi ma tymczasowie zastępować mieysce Prezydenta. Kommissyia czwarta trudnić się będzie rozpoznaniem postępowania wszystkich innych urzędników różnych wydziałów zarządu. Prezydentem iey iest Margrabia Vigo. Każda z tych Kommissyi otrzyma w szczególności instrukcyię od Dyrektorów, Królewskich Sekretaryiatów, którym bezpośrednie podlega. Urzę-

dnicy, tak Stolicy iak i Prowincyy Królestwa z tey strony ciaśniny morskiey, którzy w ciągu miesiąca od dnia zasiągnienia wiadomości o tym wyroku, nie będą żądać śledztwa swoiego postępowania, powinni bydź uważani, iakby się zrzekli dobrowolnie swoich mieysc i do tych przywiązaney płacy. Dla urzędników umieszczonych w wydziale woiennym, zastrzega sobie Król ustanowienie podobney Kommissyi śledczey, za pośrednictwem Sekretaryiatów Stanu woyny i marynarki.«

Wydano rozkazy do wszystkich intendentów Prowincyy Królestwa, aby wszędzie trudnili się robotami publicznemi, dla dania sposobu zarobku klassie pracowitey i potrzebney wsparcia.

Kardynał Gravina mianowany Wielkorządzcą Królewskim w Sycylii (*luogotenente generale*) wydał pod d. 3. Kwietnia w Palermie do wszystkich Władz w Sycylii następuiące uwiadomienie: »Jego Królewska Mość raczył mnie mianować swoim Wielkorządzcą w Sycylii. Król Jmć poruczył mi także oprócz tego mianować Juntę tymczasową rządzącą do moiey pomocy. Za porozumieniem się z nią rozstrzygać mam te sprawy, które niecierpią zwłoki, względem zaś innych zdawać mam sprawę N. Panu i oczekiwać iego postanowienia. Daley wolą iest Króla Jmci, abym się porozumiał bezpośrednio z Margrabią Circello, Prezydentem tymczasowego Rządu w Neapolu. Dla szybkiego dopełnienia tego naywyższego rozkazu rozpocząłem iuż urzędowanie Wielkorządzcy, i mianowałem w imieniu Króla na Członków tymczasowey Junty Rządzącey Xięcia Trabia, Margrabiego Ferreri, Jenerała Porucznika Nunciante, Kontr-Admirała D. Ruggiero Settimo, Xięcia Torrebruna, Xięcia Pandolfina, i Królewskiego jeneralnego Prokuratora przy Izbie rachunkowey, D. Giuseppe Leone.« »Co dla każdego wiadomości niniejszem w imieniu Króla ogłaszam.«

»Kardynał Gravina.«

Osławiony Opat Minichini ma bydź uwięziony.

Podług naynowszych wiadomości odebranych z Neapolu z dnia 18. Kwietnia, tegoż samego dnia rano udała się ztamtąd Deputacyia do Rzymu złożona z Margrabiego de S. Eramo, Duca di Lusciano, Barona D. Gennarano Bammacaro, Kawalera D. Giuseppe Buonocore i Mistrza Obrzędów D. Gaetano Valentino dla złożenia Królowi Oboiey Sycylii w imieniu mieszkańców Stolicy hołdu posłuszeństwa i wierności i wynurzenia życzeń iak nayprędszego oglądania Jego Królewskiey Mości w pośród siebie.

D. 16. Kwietnia wyszedł rozkaz Królewski, który stosownie do wyżey namienionych Kommissyy ustanawia także Kommissyią do rozpoznania postępowania woyskowych i wszystkich do Wydziału woiennego należących osób. Na Prezydenta tey Kommissyi mianowany iest Jenerał Porucznik Xiąże Sangro a na współczłonków teyże Marszałkowie polni D. Filippo Cancellier, D. Ferdinando Macry, D. Luigi Bardet, D. Michele Caudrian, Xiąże Campo reale, i D. Carlo della Rocca.

Wyrokiem Królewskim z d. 14. Kwietnia zakazane są naysurowiey wszelkie namawiania przedsiębrane w różnych prowincyiach Królestwa i pod rozmaitemi mniemanemi pozorami, utrzymania dobra publicznego przez osoby chełpiące się szczególnieyszą przychylnością do osoby i sprawy Króla. Przestępuiący ten zakaz, maią bydź natychmiast uwięzieni, pociągnieni przed Sąd, i skazani na więzienie od miesięcy sześciu do roku.

Xiąże Canosa mianowany wyrokiem Królewskim z d. 11. Kwietnia Ministrem Policyi w Państwach Króla Jegomości z tey strony ciaśniny przybył do Neapolu na d. 13go z. m. i rozpoczął swoie urzędowanie.

Stosownie do obwieszczenia wydanego pod dniem 14. z. m. przez Jeneralną Policyię, były Jenerał Wilhelm Pepe, gdyby spostrzeżony został wewnątrz Państw Królewskich, iako winny zbrodni Stanu ogłoszony, iest za wyiętego z pod prawa.

Włochy.

Podług wiadomości z Rzymu, Król Jmć Oboiey Sycylii powracaiąc do Państw swoich przybył tamże na d. 16. z. m. między godziną 4 i 5 w pożądanem zdrowiu i wysiadł w pałacu Farnese, gdzie iuż Xiężna Florydia przybywszy na d. 14. zaięła mieszkanie. Po przybyciu Króla Jmci powitał go Kardynał Consalvi w imieniu iego Świątobliwości. Dnia następuiącego dla okazania uszanowania udał się Król Jmć do Oyca Świętego. Po południu były wielkie pokoie w pałacu Farnese, gdzie przedstawiono Królowi wszystkich Kardynałów, ciało dyplomatyczne i wielu innych znakomitych Rzymian i cudzoziemców

Jego Kaólewska Mość przepędzi tu wielki tydzień i Święta Wielkanocne iak niegdy przed lat 20 (w roku 1791) powracaiąc z Wiednia do Państw swoich.

Portugaliia Brazyliia i Algarbiia.

Z Lizbony d. 31. Marca. — Jenerał Lecor, Kapitan galery Portugalskiey, która przybyła tutay w 65 dniach z Rio-de-Janeiro, przywiózł wiadomość, iż przy iego odieździe okręt Jan VI. pod sprawą Hrabiego Vianna był gotowy do podróży, dla przewiezienia tutay Następcy Tronu; atoli nieczyniono żadnych przygotowań na Dworze do odiazdu, ponieważ oczekiwano rozwiązania Xiężniczki Następczyni Tronu.

Major Meideiros Dacosta przybył na okręcie Vigilante z wyspy S. Michała z wiadomością do Rządu tuteyszego, podług którey mieszkańcy téy wyspy, porozumiawszy się ze szlachtą, woyskiem, władzami i duchownymi ogłosili Konstytucyią Portugalską na d. 1. Marca r. b. i ustanowili Juntę, która zaiąć się ma pracami potrzebnemi do wyboru Deputowanych do Stanów.

Na dzisieyszem posiedzeniu Stanów rozprawiano nad wnioskiem zmnieyszenia woyska o 1/5 część począwszy od 1. Stycznia 1822. Castello Braco chciał naypierwey wiedzieć teraźnieyszą onego siłę i przełożył, aby takowe zmnieyszyć do 15 lub 20 tysięcy. Pierwszy wniosek został przyięty.

Gazety Londyńskie zawieraią wyciągi z ulotnego pisma wyszłego w Rio-de-Janeiro za wiedzą i przyzwoleniem Rządu pod tytułem: »Czyli Król i rodzina Królewska Domu Braganzkiego w teraźnieyszych okolicznościach powrócić maią do Portugalii lub pozostać w Brazylii?« Autor tego pisma, iak mówią członek byłego Ministeryium, utrzymuie, że rodzina Królewska nie powinna opuszczać Brazylii i opiera swoie zdania na następuiących zasadach: 1.) Portugaliia, w teraźnieyszym stanie, niemoże się obeyść bez pomocy Brazylii, podczas, gdy przeciwnie Brazyliia nie ma naymnieyszey korzyści z połączenia się z Portugaliią. 2) Odiazd rodziny Królewskiey do Europy byłby powodem do niepodległości Brazylii, a zatem bardzo niepolitycznym krokiem. 3) Król Jegomość może utrzymać zupełną i całkowitą władzę Swoią w Brazylii i utworzyć tamże kwitnące Państwo, które mogłoby bydź wielkiey wagi na szali polityczney świata. 4) Odwaga rewolucyionistów w posiadłościach Europeyskich, przez postanowienie Króla nieopuszczenia Brazylii, mogłaby ponieść znaczny cios, bo inaczey, gdyby Król znaydował się w Lizbonie wpośród buntowników i w ich mocy, nie znałaby żadnych granic. Nakoniec 5) naykorzystnieysze położenie Króla, względem fabrykantów konstytucyynych iest bezwątpienia to, w którem przez dalekie oddalenie od głowney siedziby rokoszu, postawiła go Opatrzność i zrobiła go Panem nayznacznięyszey i naybardziey kwitnącey części Królestwa Portugalskiego. Autor zapuszcza się potem w obszerny rozbior tego przedmiotu. Twierdzi, że zaraza żądania nowości nie ogarnęła ieszcze Ludy Brazylii, których massa ieszcze nie iest zepsutą, że Król łatwo może przytłumić zarody buntu a przez silne środki i poprawę zarządu stać się może iednym z naymożnieyszych Władzców Świata. — Jeżli prawda, iak twierdzą z pewnością, że pismo wspomnione wyszło za zezwoleniem i wiedzą Rządu, więc zdaie się ztąd iawnie okazywać, iż nie była zupełnie bezzasadną niedawno umieszczona w gazetach naszych wątpliwość względem istotney wiadomości, iakoby Król Jegomość nayprawowiernieyszy miał udzielić swoiey sankcyi dziełu powstania, dokonanemu w Portugalii.

Hiszpaniia.

Dziennik rozpraw zawiera z Madrytu z d. 8. Kwietnia: »Wiadomość o klęsce rewolucyionistów Neapolitańskich sprawiła pomiędzy naczelnikami zwanego stronnictwa liberalistów tak w Madrycie iak i na prowincyiach uczucie połączone z wściekłością i boiaźnią. Stany, które na posiedzeniu z d. 6go przyięły zasadę rozpoznania praw posiadaczów ziemi (środek, mogący bydź hasłem do ogołocenia wszystkich wielkich dóbr posiadaczów) zaiąć się maią bezwłocznie proiektem do prawa względem podziału woyskowego Królestwa. Stosownie do tego proiektu utworzonych bydź ma 8 korpusów woyska, (zobacz Nro. 99/49. gazety naszey).

Pułkownik Neapolitański de Conciliis i Jenerał Wilhelm Pepe przybyli do Madrytu. Na posiedzeniu Stanów przełożono, aby zezwoliły dla nich na wsparcie pieniężne.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Lord Wellington złożył na d. 13go Kwietnia w Izbie Wyższey prośbę Lorda Majora i Rady gminney Dublińskiey przeciw-

ko uwolnieniu Katolików, podobne petycyie złożył Lord Liverpool.

Wyspa S. Heleny.

Podług wiadomości odebranych w Londynie z wyspy S. Heleny z d. 10. Lutego był zupełnie zdrów Buonaparte. Ukończono iuż iego mieszkanie, lecz się ieszcze do niego nie sprowadził. Na okręcie przewozowym Star przybył tu ieden z iego służących wraz z żoną i dziećmi; mowi, iż opuścił Buonapartego z własney woli.

Francyia.

Stosownie do rozkazu Królewskiego z d. 4. z. m. powołanych będzie pod chorągwie 40,000 ludzi z klassy 1820; czas, od którego maią wniyść w służbę czynną poźniey zostanie oznaczony.

Złotnik Nadworny Bapst robi teraz dla Króla koronę brylantową.

Zjednoczone Niderlandy.

Gazety Bruxelskie z d. 19. Kwietnia donoszą, iż dniem wprzód podług rozkazu wydanego na mocy artykułu 405, Kodexu Karzącego, poymano i uwięziono osławioną Sibillę P. Lenormant. Przyczyna tego uwięzienia wzbudza ciekawość, które nastąpić miało z powodu, że duch uwięzioney przeziera przyszłość.

Niemcy.

Z Stutgardu d. 19. Kwietnia. — Senat Karzący Wyższego Trybunału, odrzucił odwołanie się Professora List; zaymuią się mocno w tey sprawie, która z powodu rozmaitych przygotowawczych aktów daleko się rozciągnie.

Szwecyia i Norwegiia.

Poselstwo Królewskie do Seymu Norwegskiego, względem prośby Pułkownika Gustawssona o naturalizacyią, udzielone zostało Zgromadzeniowi na publicznem posiedzeniu przez Radcę Stanu Hrabiego Wedel. Po odczytaniu, oddano rzecz tę Wydziałowi z 5 Członków. Wydział ten zebrał się natychmiast i zgodził się na to, aby przełożyć Seymowi przesłanie Królowi Jegomości adressu naypokornieyszego, treści następuiącey: »Że Seym Norwegski w poselstwie, które Król Jegomość raczył uczynić względem prośby Pułkownika Gustawssona, znayduie nowy dowód Oycowskiego sposobu myślenia swoiego Króla, że Seym uważa za zbytecznie dołączać inną iaką uchwałę do odrzucaiącey wspomnioną prośbę, iak uchwałę tak ponawiaiącą przy tey sposobności zapewnienie niezmienney wierności ku Domowi, który wolnym wyborem powołany został na Tron, iak zapewniaiącą o iego prawych zamiarach dopełnienia wiernie obowiązków ku Szwedom, i oddalenia tego wszystkiego, coby naruszyć mogło zgodę z tem Państwem«.

Proiekt ten Wydziału przyięty został iednogłosnie przez Seym na posiedzeniu z d. 31go Marca.

Multany i Wołoszczyzna.

Z nad granic Multan d. 6. Maia 1821. — Deputacyia wysłana przez Rząd tymczasowy Multański do Baszy Ibraiłowa wraz z prośbą do W. Sułtana oświadczaiącą poddanie się, została od niego dobrze przyiętą, i otrzymała zapewnienie, że wszyscy mieszkańcy Multan, którzy nie mieli udziału do wypadków w Multanach doznawać maią pokoiu i bezpieczeństwa. Basza ten dał także rozkaz tymczasowemu Rządowi, aby wysłał do niego natychmiast drugą Deputacyię, dla naradzenia się nad środkami, któremi możnaby naypewniey i nayłatwiey znieść buntowników znayduiących się ieszcze w Multanach.

Druga ta Deputacyia wyruszyła z Jass do Ibraiłowa, i oczekuie tamże z boiaźnią skutków, które nastąpić maią.

Żołnierze Greccy będący ieszcze w Jassach nie daią się także nakłonić do opuszczenia miasta, a przez ponowione namawiania, którym słaby Rząd Multański nie iest w stanie zapobiedź, taki maią napływ, iż podług wiadomości nadeszłey dzisiay z Jass, liczba żołnierzy Greckich tamże znayduiących się wynosi do 800 ludzi.

Wielu z Boiarów niedowierza zapewnieniom Baszy Ibraiłowa przywiezionym przez Deputacyię i uchodzą z naylepszem swoiem mieniem częścią do Bukowiny częścią do Bessarabii. Sami nawet nayznakomitsi kupcy ładuią swoie przednieysze towary, i wysełaią ie za granicę.

Względem dalszych przedsięwzięć Ypsylantego nie mamy zupełnie pewnych wiadomości.

Redakcyia F. Krattera. — Drukiem J. Pillera.